

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Contact:
Dhr. W. Ubachs
070-4417186
wpa.ubachs@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
DOS-2012-0006876
PZH-2016-572054872

Bijlagen
6

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Ontwerp partiële herziening VRM windenergie.

Geachte Statenleden,

GS hebben op 24 januari 2017 het ontwerp van de partiële herziening van de VRM voor windenergie vastgesteld. Hierbij sturen wij u de stukken ter kennisname en bespreking in de commissie Ruimte en Leefomgeving van 8 februari a.s.

Korte voorgeschiedenis

In 2012 hebben provincie, gemeenten, NWEA, de Zuid-Hollandse Milieufederatie en het Havenbedrijf afspraken gemaakt over de realisatie van 150MW aan windenergie in de voormalige stadsregio Rotterdam (Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam, juni 2012). Deze 150 MW draagt bij aan de realisatie van de taakstelling die de provincie Zuid-Holland heeft afgesproken met het Rijk van 735,5 MW aan opgesteld vermogen windenergie in de provincie Zuid-Holland in 2020. De locaties uit het convenant telden op tot ca. 180 MW om enige marge te hebben voor het eventueel afvallen van locaties.

In 2013 bleek dat de in het convenant genoemde locaties in de voormalige stadsregio Rotterdam onvoldoende ruimte boden voor de realisatie van 150 MW in 2020. Om aan de afspraken uit het convenant te voldoen zijn nieuwe locaties nodig die in de VRM zijn opgenomen. Om nieuwe locaties te kunnen opnemen in de VRM heeft de provincie een milieueffectonderzoek, planMER, laten uitvoeren. Onderzocht zijn locaties in de voormalige stadsregio Rotterdam, de locatie A12 Balij in Zoetermeer en de locatie Technopolis in Delft. Op basis van dit onderzoek hebben Gedeputeerde Staten een besluit genomen over het opnemen van locaties in de ontwerp-partiële herziening van de VRM.

Onderbouwing van de keuze van de in de ontwerp-partiële herziening VRM windenergie aangewezen locaties

Het college kiest ervoor in de ontwerp-partiële herziening alle locaties op te nemen die op basis van het milieueffectonderzoek geschikt danwel geschikt te maken zijn voor windenergie en passen binnen het provinciale ruimtelijk beleidskader voor windenergie. Dit geldt voor zowel de

locaties in de voormalige stadsregio Rotterdam als de locaties Technopolis en A12/Balij, beiden buiten de voormalige stadsregio. De als ongeschikt beoordeelde locaties vallen af.

Een aantal locaties valt vanwege andere overwegingen op dit moment ook af. Het gaat om de locaties Barendrecht-Heinenoord (landschappelijk niet te combineren met nabijgelegen windlocatie Binnenmaas) en Ridderkerk-Donkersloot (idem met werelderfgoed Kinderdijk). De opgenomen locaties hebben een gezamenlijk plaatsingspotentieel van circa 185 MW.

Overleg met gemeenten van de voormalige stadsregio over een gezamenlijke handreiking

In de gesprekken tussen gedeputeerde Bom-Lemstra en de stadsregiogemeenten is een voorkeur uitgesproken voor het opnemen in de VRM van een door de gemeenten zelf gedragen set aan locaties die voldoende is voor het bereiken van de in het convenant afgesproken opgave. De provincie heeft aan de gemeenten de ruimte gegeven tot het doen van voorstellen voor locaties die binnen de gemeenten bestuurlijk draagvlak hebben.

De gemeenten hebben zowel in november als in december een handreiking overlegd. Door zowel gemeenten als provincie wordt erkend dat deze handreiking nog niet optelt tot het benodigde aantal MW windenergie, inclusief een risicomarge van minimaal 30, om te voldoen aan de doelen uit het convenant stadsregio. Bovendien hebben bij de meeste gemeenten de raden nog geen standpunt bepaald over de handreiking. Ook heeft een aantal gemeenten er (vooralsnog) voor gekozen geen bijdrage te leveren aan de handreiking.

Het thans in het ontwerp partiële herziening alleen opnemen van de locaties uit de huidige handreiking draagt het risico in zich dat locaties worden aangewezen die samen niet voldoen aan de doelstelling en niet voldoende zijn besproken met de raden. Ook is het niet wenselijk om locaties die nu niet worden meegenomen in de terinzagelegging in een later stadium (na vaststelling en publicatie door Gedeputeerde Staten van het ontwerp) toe te voegen aan de definitieve partiële herziening VRM windenergie. Voorts vindt de provincie het wenselijk dat *alle* convenantgemeenten een evenredige bijdrage leveren aan de overeengekomen opgave. Een aantal gemeenten heeft aangekondigd om tijdens de zienswijzeperiode nieuwe locaties aan te dragen die zij op dit moment (laten) onderzoeken op milieueffecten. Ook de andere gemeenten hebben de gelegenheid om tijdens de zienswijzeperiode met toereikende voorstellen te komen.

Het heeft de sterke voorkeur van Gedeputeerde Staten om het voorkeursalternatief voor de VRM zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de inbreng van de gemeenten. Dit vanuit overwegingen van (bestuurlijk) draagvlak en omdat verwacht wordt dat dit een snellere realisatie van de aan te wijzen locaties bevordert.

Constateerend dat de handreiking van gemeenten nog niet optelt tot het benodigde aantal MW windenergie, inclusief een risicomarge van minimaal 30 MW, om te voldoen aan de doelen uit het convenant stadsregio, hebben GS ervoor gekozen om thans een ontwerp vast te stellen zoals hiervoor beschreven.

Het college spreekt hierbij nadrukkelijk de intentie uit om bij de definitieve besluitvorming (door PS) over de partiële herziening windenergie van de VRM, na kennisneming van de ingediende zienswijzen, alleen die locaties windenergie ter vaststelling voor te leggen aan Provinciale Staten, die passen binnen de door de gemeenten gezamenlijk vastgestelde handreiking, mits de

gemeenteraden geconsulteerd zijn over de handreiking en deze voldoende zicht biedt op het tijdig realiseren van de met de gemeenten in het convenant windenergie stadsregio Rotterdam afgesproken opgave.

Toelichting op de set aan locaties die thans in de ontwerp-partiële wijziging VRM is opgenomen

Locaties uit Convenant windenergie voormalige stadsregio Rotterdam.

In het convenant is in 2012 voor (indicatief) 180 MW aan locaties opgenomen. Uitgezonderd de studielocaties uit het convenant, zijn deze locaties eerder al opgenomen in de Visie Ruimte en Mobiliteit van de provincie Zuid-Holland (kaart 10 windenergie bij de Verordening ruimte). Windenergie kan alleen worden gerealiseerd op locaties die staan op deze kaart. Op een aantal van deze locaties zijn inmiddels windturbines gerealiseerd, in aanbouw, op bestemmingsplanniveau ruimtelijk mogelijk gemaakt of is een vergunningprocedure gestart voor de bouw van windturbines. Op deze locaties zal 45 MW aan windenergie worden gerealiseerd. Dit betekent dat nog 105 MW van de in het convenant afgesproken 150 MW aan opgesteld vermogen voor windenergie gerealiseerd moet worden. Daarom heeft de provincie een onderzoek (planMER) uit laten voeren naar nieuwe locaties voor windenergie in de stadsregio. In dit onderzoek zijn ook de eerder in het convenant opgenomen locaties meegenomen. Doel is om met dit besluit voldoende locaties te kunnen vastleggen in de VRM voor de realisatie van de overgebleven 105 MW aan windenergie in de stadsregio.

Bij het opnemen van locaties in de voormalige stadsregio Rotterdam in het ontwerp partiële herziening hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

1. Welke onderzochte locaties zijn op grond van het planMER onderzoek geschikt danwel geschikt te maken voor windenergie?
2. Passen de locaties binnen het provinciaal ruimtelijke beleid voor windenergie?
3. Draagt het totaal aan locaties voldoende bij aan de afspraken in het convenant en de met het Rijk overeengekomen opgave 2020?

Ad 1

In de voormalige stadsregio Rotterdam zijn 43 locaties onderzocht. Op basis van het planMER onderzoek vallen 6 locaties af als "ongeschikt voor windenergie". Het gaat om de volgende locaties:

- 'Haringvlietdam Noord Verlenging': technische belemmeringen.
- 'Ahoy' en 'Schiedam A4/A20': Zeer hoog aantal gevoelige objecten binnen de geluids- en slagschaduwcontouren.
- 'Bedrijventerrein Oudeland', 'Noorden van Bergsche Bos' en 'Polder Schieveen': vanwege de hoogtebeperkingen als gevolg van de nabijheid van Rotterdam The Hague Airport.

Ad 2

In de Visie Ruimte en Mobiliteit is opgenomen dat locaties voor windenergie het resultaat zijn van een afweging tussen eisen vanuit windenergie en voorwaarden vanuit landschap en ruimtelijke kwaliteit. Locaties combineren windenergie met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid of grootschalige scheidslijnen tussen land en water.

Onderzochte locaties die niet passen binnen deze uitgangspunten van het provinciale beleid zijn niet opgenomen in het ontwerp. Het gaat om delen van de locaties 'N57', 'Oostkant N57', en de locaties 'Kickersbloem', 'Halfweg' en 'Vergulde Hand West'. Overigens zouden de locaties 'Bedrijventerrein Oudenland', 'Noorden van Bergsche Bos' en 'Polder Schieveen' ook zijn afgevalen op basis van het ruimtelijke beleid voor windenergie.

Ad 3

De inschatting is dat de locaties in de ontwerp-partiële herziening VRM optellen tot circa 185 MW. Dit biedt voldoende risicomarge voor het behalen van de afgesproken doelstelling in de regio. Het hanteren van een risicomarge wordt wel geadviseerd omdat de praktijk tot nu toe is dat over het algemeen minder MW kan worden gerealiseerd dan verwacht.

Overigens is een aantal locaties niet meegeteld in het aantal mogelijk te realiseren MW. De verwachting is namelijk dat deze locaties zeker niet ontwikkeld kunnen worden in 2020, de eindtermijn voor de geformuleerde doelstelling. Het gaat om de locaties Haringvlietdam (geen vergunning verleend voor vergroten van de molens), Maassluis/Oeverbos (komende jaren werkterrein Blankenburgtunnel), Tegenover Rivium 1 (kan alleen als Rivium 2 niet wordt ontwikkeld), Hoek van Holland, Noordzeeboulevard (nader ecologische onderzoek nodig).

Overwegingen t.a.v. specifieke locaties

Voor de locatie '*Ridderkerk-Donkersloot*' is een zogenaamd Heritage Impact Assessment uitgevoerd in verband met de nabije ligging van het werelderfgoed Kinderdijk. Uit dit onderzoek blijkt dat de locatie een sterk negatieve invloed heeft op de kernwaarden van het werelderfgoed Kinderdijk. De locatie maakt daarom geen onderdeel uit van het provinciale ontwerp VRM.

Voor de locatie '*Heinenoord*' aan de zuidkant van Barendrecht hebben Provinciale Staten eerder aangegeven dat ontwikkeling van deze locatie alleen mogelijk is als dat kan in goede samenhang met de ontwikkeling van de locatie Binnenmaas (die buiten de stadsregio valt). Uit diverse externe adviezen, zie o.a. bijgevoegd onderzoeksrapport VISTA, en de beoordeling in het planMER onderzoek blijkt dat dit lastig te realiseren is. De realisatie van de locatie Binnenmaas is aannemelijk, de projectMER is afgerond en turbines zijn op deze locatie mogelijk. Daarom is besloten om de locatie Heinenoord niet mee te nemen in de ontwerp-partiële herziening VRM.

Locaties in beschermingscategorieën ruimtelijke kwaliteit.

De set aan locaties bevat enkele locaties die geheel of gedeeltelijk liggen binnen beschermingscategorie 1 en/of 2 voor ruimtelijke kwaliteit. Het gaat om de locaties Beneluxplein, N57 Entree Noord, Haringvlietdam, Maassluis/Oeverbos, Beerenplaat, Hartel Oost, Hoek van Holland, Rozenburg Landtong, Broekpolder en Noordzeeboulevard. Op de locaties Beerenplaat (binnen Natura 2000 Oude Maas) en Noordzeeboulevard (de Westplaat, binnen Natura 2000 Voordelta) gaat het in het bijzonder om het plaatsen van windturbines binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland, tevens zijnde Natura 2000. In artikel 2.2.1, tweede lid van de Verordening ruimte is bepaald dat binnen de beschermingscategorieën beperkingen gelden voor 'aanpassen' en 'transformeren' tenzij het gaat om een in het Programma ruimte uitgezonderde ruimtelijke ontwikkeling. De plaatsing van windturbines binnen de bovengenoemde locaties is een

uitgezonderde ruimtelijke ontwikkeling, vanwege het belang en de urgentie van de energietransitie.

Voor de locaties binnen beschermingscategorie 1 voor natuur geldt dat in de uitwerking naar aantal en plaatsing van de windturbines nadrukkelijk de effecten op specifieke natuurwaarden en cumulatieve effecten onderzocht moeten worden. Voor de beschermingscategorie 2 gebieden voor recreatie is per locatie een zorgvuldig afweging nodig om te komen tot een turbineopstelling passend bij de aard, de inrichting en het recreatieve gebruik van de locatie."

Per locatie zal beoordeeld moeten worden in hoeverre sprake is van een verplichting tot treffen van ruimtelijke maatregelen, compensatie, op basis van de Beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 of artikel 2.3.2. van de Verordening ruimte.

Kwaliteitsprogramma Blankenburgtunnel.

De locatie Maassluis/Oeverbos valt deels samen met het projectgebied van het kwaliteitsprogramma Blankenburgtunnel waarin de provincie ook financieel participeert. Op voorhand vormt het programma geen belemmering voor windenergie. Wel moet de ontwikkeling van deze locatie voor windenergie en de uitvoering van het kwaliteitsprogramma integraal worden aangepakt.

Locaties buiten stadsregio: A12/Balij (Zoetermeer) en Technopolis (Delft)

Deze locaties zijn bij de vaststelling van de Verordening ruimte en het Programma ruimte in juli 2014 via zienswijzen ingebracht als mogelijke locaties voor windenergie maar destijds, op basis van een Amendement in PS, niet opgenomen omdat er onvoldoende informatie over deze locaties beschikbaar was om een besluit te kunnen nemen.

De locaties zijn meegenomen in het planMER onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat beide locaties geschikt dan wel geschikt te maken zijn voor windenergie. Ook passen beide locaties binnen de ruimtelijke visie voor windenergie in de VRM.

Uit het onderzoek blijkt dat de locatie Technopolis valt binnen het gebied waar bouwhoogte beperkingen gelden als gevolg van de nabijheid van Rotterdam The Hague Airport. Dit betekent dat hier alleen kleinere molens gebouwd kunnen worden. Ook moet nader onderzoek uitgevoerd worden naar de effecten van windturbines, met name trillingen, op het nabijgelegen meetinstituut VSL.

Schrappen locatie Nedstaal Alblasterdam en BT Oost

Conform de afspraak in het Programma ruimte is er voor de windenergie locatie Nedstaal in de Drechtsteden in opdracht van Gedeputeerde Staten een Heritage Impact Assessment uitgevoerd. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is in december 2014 door PS besloten dat deze locatie niet geschikt is en van de kaart in de Verordening gehaald moet worden.

De locatie Bedrijventerrein-Oost (BT-Oost) in Barendrecht was één van de oorspronkelijke locaties in het convenant windenergie stadsregio Rotterdam. In december 2013 heeft de voormalige stadsregio aan de provincie meegedeeld dat deze locatie om technische redenen niet haalbaar werd geacht.

Overige aanpassingen

Naast het opnemen van de locaties voor windenergie zoals hiervoor beschreven is de tekst in het Programma ruimte in lijn gebracht met de 'Voortgangsrapportage realisatie windenergie Zuid-Holland 2016' vastgesteld d.d.6 december 2016.

Overwegingen t.a.v. de realisatiestrategie

Voor de nieuwe locaties in de ontwerp VRM is een versnelling noodzakelijk om de afspraak in het convenant na te komen om 150 MW in 2020 te realiseren. Doel is om na vaststelling van de partiële herziening van de VRM zo snel mogelijk over te gaan tot realisatie. Daarom wil de provincie begin 2017 in gesprek met gemeenten om tot afspraken te komen over de realisatie met als doel deze afspraken vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst of uitvoeringsconvenant.

Uitgangspunt blijft dat de gemeenten voor de initiatiefnemers het eerste aanspreekpunt zijn voor het bestemmen van de locatie en voor het verlenen van de vergunning bij een locatie van minder dan 5 MW windenergie. Per locatie wil de provincie bekijken op welke manier een versnelling mogelijk is en welke overheid dat het beste kan doen. De provincie is bereid om daarvoor ook bijvoorbeeld de vergunningverlening van grotere windlocaties over te dragen aan de gemeenten of de inpassing van windenergie voor een locatie op zich te nemen. De tekst in het Programma ruimte wordt hiervoor aangepast.

Daarnaast wil de provincie gemeenten ondersteunen bij de realisatie. Hierbij kan gedacht worden aan het uitwisselen van kennis over exploitatie of het organiseren van bijvoorbeeld expertise over participatievormen bij windenergie. Over dat aanbod wil de provincie graag met gemeenten in gesprek.

Proces

Provinciale Staten hebben in september 2015 de startnotitie voor de partiële herziening VRM Windenergie en het startdocument voor de planMER vastgesteld.

Het startdocument voor de planMER heeft ter inzage gelegen, hierop zijn meer dan 4000 zienswijzen ontvangen. Tevens is advies aangevraagd bij de commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) en de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit.

Op 10 mei 2016 hebben Gedeputeerde Staten het Advies Reikwijdte en Detailniveau (ARD) voor het planMER Partiële herziening VRM Windenergie Zuid-Holland vastgesteld. Met de vaststelling van dit advies hebben Gedeputeerde Staten de inhoudelijke eisen vastgelegd waaraan het milieueffect rapport voor de VRM herziening windenergie moet voldoen.

Op 8 respectievelijk 29 juni 2016 is het advies besproken in de commissie Ruimte en Leefomgeving en in Provinciale Staten. Deze besprekingen hebben niet geleid tot een aanpassing van het door Gedeputeerde Staten vastgestelde ARD. De ingediende moties zijn verworpen.

Op 30 augustus hebben Gedeputeerde Staten besloten om het concept van de delen A t/m C van het planMER vrij te geven voor consultatie van bestuurlijke en maatschappelijke partijen. Tevens is besloten tot het vragen van een tussentijds advies aan de Commissie m.e.r.

Tussentijds advies commissie voor de m.e.r.

De commissie m.e.r. is om een tussentijds advies gevraagd op het concept van het planMER. Zij heeft 8 november 2016 geadviseerd om niet alleen de milieueffecten van windturbineparken op afzonderlijke locaties te beschrijven, maar ook de effecten die combinaties van locaties hebben. Zij adviseert tevens een gevoeligheidsanalyse voor alle locaties uit te voeren voor geluid, slagschaduw en natuur, zodat over- en onderschattingen van milieu- en natuureffecten worden voorkomen. Tenslotte adviseert de commissie een totaaloordeel per locatie te geven, namelijk 'niet geschikt', 'geschikt te maken' en 'geschikt' voor windturbineparken op basis van de verzamelde milieugegevens. Hierdoor ontstaat volgens de commissie een nog toegankelijker overzicht voor bestuurders en omwonenden.

Op basis van dit advies heeft de provincie het planMER uitgebreid met:

- Een gevoeligheidsanalyse voor geluid en slagschaduw voor ieder onderzoeksgebied;
- Een overzichtstabel van de effectbeoordelingen van alle onderzoeksgebieden in deel B van het planMER;
- Een meer uitgebreide effectbeschrijving voor het aspect ecologie per onderzoeksgebied in deel B van het planMER;
- Een gevoeligheidsanalyse voor het aspect ecologie voor onderzoeksgebieden die op het aspect ecologie mogelijk kansrijk en weinig kansrijk scoren;
- Een beschrijving van de invloed van mitigerende maatregelen per onderzoeksgebied in deel B en duiding van de invloed op de kansrijkheid per thema in deel C van het planMER;
- Een overzichtstabel van de kansrijkheid van alle onderzoeksgebieden en een totaaloordeel over de geschiktheid van een onderzoeksgebied in deel C van het planMER;
- Een meer uitgebreide beschrijving van de effecten die combinaties van onderzoeksgebieden hebben in deel C en deel D van het planMER.

Maatschappelijk spoor

Parallel aan het onderzoek is een maatschappelijk spoor opgezet. Dit spoor bestaat uit gesprekken met coöperaties, klankbordgroep(en) en het verstrekken van informatie aan bewoners.

Gesprekken coöperaties

In december 2015 en maart 2016 zijn twee externe bijeenkomsten gehouden over de mogelijke rol van lokale initiatieven en coöperaties bij de realisering van windenergie en andere vormen van duurzame energie). Dit heeft zijn weerslag gekregen in de provinciale Energieagenda. In het herzieningsproces van de VRM is de inbreng van belangen en standpunten van de coöperaties verder geborgd via deelname van de overkoepelende organisatie van windcoöperaties (RescoopNL) in de Klankbordgroep.

Klankbordgroepen

Voor de voormalige stadsregio is najaar 2015 een klankbordgroep ingesteld onder leiding van de externe voorzitter Dirk Louter. De groep is tot op heden 4 keer bij elkaar geweest. Naar aanleiding van het verschijnen van het concept-planMER is in september 2016 een Brede Klankbordgroep

georganiseerd in de stadsregio. Hierbij waren naast de vaste klankbordgroep leden een groot aantal betrokken partijen en stakeholders aanwezig en is plenair en gebiedsgericht gesproken over de conceptresultaten van het planMER onderzoek. Input vanuit deze gesprekken is meegenomen bij het ontwikkelen van het ontwerp-partiële herziening VRM en het definitief maken van de planMER rapportage. De voorzitter van de klankbordgroep heeft op basis van zijn bevindingen een rapportage opgesteld die als bijlage is opgenomen in de nota van toelichting.

Voor de locatie A12/Balij is een eigen Klankbordgroep opgericht, waarin gemeenten, Staatsbosbeheer en maatschappelijke partijen zijn vertegenwoordigd. Deze heeft 4 maal vergaderd. De externe voorzitter, Fon ten Theij, heeft eveneens zijn bevindingen in een rapportage voor de provincie vastgelegd.

Bestuurlijk spoor

Gedurende het traject is regelmatig overleg gevoerd met de bestuurlijke partners (gemeenten, waterschap en RWS). In het bestuurlijk overleg met de gemeenten van de voormalige stadsregio (Alliantie Duurzaam Rijnmond en gemeente Rotterdam) van 3 oktober 2016 zijn de resultaten uit het concept-planMER toegelicht en besproken. De gemeenten hebben tijdens dit overleg aangegeven de resultaten onderling te willen bespreken en tevens voorgesteld een gezamenlijk voorstel voor locaties windenergie bij de provincie neer te willen leggen. De resultaten uit dit gemeentelijk initiatief zijn besproken in bestuurlijk overleg op 18 november. Zoals eerder aangegeven is gezamenlijk geconstateerd dat de ingediende handreiking niet door alle gemeenten is onderschreven en nog onvoldoende locaties biedt om aan de opgave te kunnen voldoen. In een brief van 29 november 2016 zijn de gemeenten opgeroepen om te komen tot een gezamenlijke handreiking die voldoet. Op 20 december 2016 is een laatste versie van de handreiking ontvangen.

Ook met de betrokken gemeenten bij locatie Balij/A12 (Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer) heeft enige malen bestuurlijk overleg plaatsgevonden.

Hoe gaat het proces nu verder?

Na bespreking in de commissie wordt het ontwerp gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Een ieder kan gedurende deze periode een zienswijze indienen. Ook zal advies worden ingewonnen bij de wettelijk adviseurs en de Commissie m.e.r.

Op basis van de zienswijzen (en de eventuele aangepaste handreiking) van de gemeenten en anderen ontstaat een beeld van het maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak voor de locaties. Gedeputeerde Staten doen op basis hiervan, en gehoord hebbende de visie van Provinciale Staten, in de zomer van 2017, een definitief voorstel voor locaties. Besluitvorming door Provinciale Staten is voorzien in het najaar van 2017.

De provincie zal na de zienswijzeperiode het initiatief nemen om met die gemeenten die welwillend staan tegenover bepaalde locaties afspraken te maken over de wijze van realisatie, door de gemeente. Dit in het licht van de urgentie om in 2020 zoveel mogelijk opgesteld vermogen windenergie in Zuid-Holland te realiseren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

1. Nota van Toelichting bij Ontwerp partiële herziening Visie ruimte en mobiliteit Windenergie inclusief adviezen klankbordgroepen en tussentijds advies Commissie m.e.r.
2. PlanMER partiële herziening VRM windenergie Zuid-Holland (delen A t/m D en samenvatting)
3. Ontwerp partiële herziening Visie ruimte en mobiliteit Windenergie
4. Handreiking locaties windenergie gemeenten stadsregio inclusief kaartbijlage
5. Heritage Impact Assessment Ridderkerk-Donkersloot, bureau Land-id.
6. Landschapsstudie samenhang locaties Heinenoord – Oude Maas, bureau Vista